

طفلک سینمای کودک و نوجوان

چندین روز از اختتامیه‌ی جشنواره‌ی فیلم و کودک امسال می‌گذرد. نمی‌دانم فیلم‌ها خوب دیده شدند؟ خوب نقد شدند؟ فیلم‌نامه‌نویس‌ها به طرح‌های جدیدشان فکر می‌کنند؟ کارگردان‌ها کارشان را دوباره مرور می‌کنند و به این فکر می‌کنند در کار بعدی چه کنند تا فیلم‌شان یک پله بالاتر رفته باشد؟ بازیگران چه طور؟ مشغول تمرین و دیدن بازی‌های مختلف هستند؟ همه‌ی داورها و خبرنگاران نوجوانی که در جشنواره فعالیت می‌کردند، الان در چه حال‌اند؟ حوصله‌شان که سر می‌رود، سراغ کدام کتاب یا فیلم می‌روند؟ این گزارش هنوز حال و هوای آن روزهای داغ جشنواره را دارد. شاید برای این که به یاد همه‌ی مسئولان و هنرمندان بیندازیم چه قول‌هایی دادند. این که تازه شروع کار است و این روزها، روزهای شروع جشنواره‌ی بیست و نهم است.

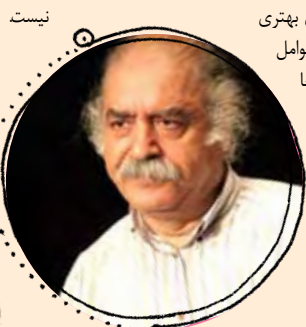
اصلا دیده نشده.

شما به عنوان تهیه‌کننده فیلم‌نامه‌های مختلفی رو می‌بینید، می‌خواستم بدونم چه قدر از این فیلم‌ها محتوای انسان‌دوستانه و کمک به هم‌نوع رو پوشش می‌دهند؟ در واقع می‌خوام بدونم اون فیلم‌هایی که ما دنبال‌شون هستیم در سینمای نوجوان و پیداشون نمی‌کنیم، اصلا فیلم‌نامه‌هاش زیر دست شما می‌آد؟

ببینید من سابقه‌ی ۴۰ ساله در کانون پرورش فکری دارم. اساسا از کتابخانه‌های کانون شروع کردم و به مرکز سینمایی‌اش رفتم. سینمای کودک با سینمای کانون عجینیه. اساسا تمایل من در این سی سال به نوعی شکل گرفته که به سمت فیلم‌هایی غیر از فیلم‌های تربیتی و آموزشی در حیطه‌ی کودک واقعا نرم. این فیلم‌نامه‌ی قلعه رودخان هم غیر از جنبه‌های جذابش برای بچه‌ها حتما لایه‌های خیلی زیادی از آموزش و تربیت داره که این بخشش برای من مهم بود و تمام تلاش من هست که در آینده به سمت فیلم‌هایی برم که هم جذاب باشه و هم پیام اخلاقی و تربیتی داشته باشه.

چنین فیلم‌نامه‌ای با این ویژگی‌ها اصلا به دست شما می‌رسه؟

قطعا می‌آد، ولی چندان قوتی نداره که بخوایم روش سرمایه‌گذاری کنیم. سینما هنر گرونیه و باید جنبه‌های برگشت سرمایه رو هم توجه بکنیم و غیر از کمک بخش‌های دولتی، فیلم باید طوری باشه که دیده بشه. غالب فیلم‌های کودک متأسفانه این‌طور نیست.

نیست.

سمت دیگر سالن آقای بهزاد فراهانی با بچه‌ها مشغول عکس گرفتن بودند و عازم مقصد بعدی، اما به چند سوال کوتاه، به شکل کوتاه و با نمکی جواب دادند.

آقای فراهانی فیلم‌های جشنواره چه‌طور بودند؟

همه عالی بودند.

کدام فیلم‌ها رو تا امشب دیدید؟

کدام رو دوست داشتید؟

همه رو دیدم، همه‌شون خوب‌اند.

فیلم خودتون هم که دزد و پری هست و..

اون دیگه از همه عالی‌تره! اونو بیش‌تر از همه دوست داشتم.

آقای رضایضا هم در موقعیتی شبیه آقای فراهانی بودند و بالاخره بعد از سیل درخواست عکس‌ها، نوبت سوال من شد.

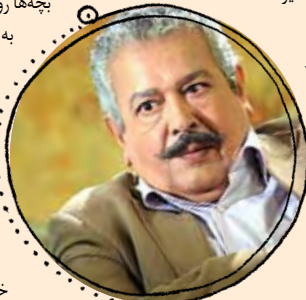
سطح جشنواره رو چه‌طور دیدید؟ از لحاظ منطبق بودنش با دنیای کودک و نوجوان و این که فیلم‌ها چه‌قدر نزدیکند به کودک و نوجوان؟

ببین آدم جاهای مختلفی می‌ره، امروز من حال خوبی پیدا کردم، بچه‌ها رو دیدم دارند اون فیلم‌های بخش بین‌الملل رو می‌بینند، بعد دیدم دوبله‌ی هم‌زمان هست و حال کردم. بخشی که سینمای ایرانه انگار جوریه که ظاهرا اون فیلم‌ها بیش‌تر بچه‌ها رو جذب می‌کنه یا من ندیدم که برن اون‌جا.

بچه‌ها رو جذب می‌کنه یا من ندیدم که برن اون‌جا. به هر حال همین که شور و نشاط هست تو اصفهان و باور هست به جشنواره‌ی فیلم، خوش‌آینده، بقیه‌اش یک مقدار اضافی هست که هم من هم شما می‌دونیم

متأسفانه برای آماره، ولی من شنیدم ۷۰ تا کودک و نوجوان رو از تهران آوردند از بچه‌های گروه‌های بازیگری و دارند باهاشون کار می‌کنند و این خیلی

خوبه و به فال نیک می‌گیریم.

و همه‌ی این‌ها در بستر فیلم آشنا بشوند.

بین فیلم‌نامه‌هایی که می‌خونید تا برای بازی انتخاب کنید، چه قدر مفاهیمی که به انسان‌دوستی و کمک به هم‌نوع نزدیک هستند، می‌بینید؟ من فکر می‌کنم سینمای ما خیلی بیگانه نیست با این مفهومی که می‌گی. معمولا چون همه‌ی ما ایرانی هستیم و توی چهارچوب‌هایی فیلم می‌سازیم، چیزهایی که شما می‌گی جزء مفاهیم تحسین‌شده‌ی کشور ماست و خیلی از فیلم‌سازها می‌رن به سمت چنین موضوعاتی. ولی خیلی وقت‌ها نیت ما همه چیز نیست. اون چیزی که خروجی می‌شه و اون چیزی که روی پرده نمایش داده می‌شه، حرف آخر رو می‌زنه. گاهی به هزار دلیل چیزی که توی اکران اتفاق می‌افته، بهترین اتفاق ممکن نیست.

پس از طرح تا اجرا به نظر شما خیلی تفاوت هست؟

خیلی، هر لحظه‌اش، حتی ممکنه تا پایان مرحله‌ی تصویربرداری همه چیز خوب باشه بعد عوامل فیلم به اضافی بقیه‌ی مخاطب‌ها برن توی سالن و ببینن این اونو نبود که ما انتظار داشتیم.

به نظرتون چه‌طور می‌شه که این اجرا در سینمایی مثل بخش بین‌الملل درست و خوب از کار در می‌آد اما ممکنه در سینمای ما این اتفاق نیفته؟ طرح‌ها که یکسان هستند و همه‌جا مفاهیم انسانی رو می‌خواهند منتقل کنند.

بخش زیادی برمی‌گرده به تکنیک، تجربه، پول، زمان، بین من راجع به سینما لزوما حرف نمی‌زنم، تولید هر چیزی تابع به سری شرایطه. شما اگه زمان و سرمایه‌ی بیش‌تری بگذارن و سواد و جدیت بیش‌تری داشته باشن، قاعدتا نتیجه‌ی بهتری می‌گیری. شما بودجه‌ی یک انیمیشن خارجی رو که نگاه کنی، تعداد اسامی عوامل رو در تیتراژ ببینی، می‌بینی چه وقت و سرمایه‌ی صرف کار شده و طبعا نتیجه هم با کیفیت از آب در می‌آد.

کاملا منطقی و ممنون از این که وقت گذاشتید.

بحث بودجه و سرمایه واقعا موضوعی نیست که نادیده گرفته شود. تهیه‌کننده‌ی فیلم فرار از قلعه رودخان هم در جلسه‌ی پرسش و پاسخ از همین موضوع حرف می‌زد. به سراغ آقای کریمی رفتم و از او پرسیدم

داستان سرمایه از چه قرار است؟

الان فیلم اکران شد و در نشست پرسش و پاسخ به نظر می‌رسید از بودجه یک مقدار دلگیر بودید. می‌خواستم بدونم چه‌قدر داشتن بودجه روی

اجرای کردن طرحی که روی کاغذ و فیلم‌نامه هست، تاثیر داره؟

طبیعتا به سری هزینه‌های ثابت هست برای تمام فیلم‌ها، چه کودک چه بزرگسال، هزینه‌های ثابتی است که به هر حال فقط در سینمای بزرگسال، استفاده از ستاره‌ها می‌تونه اینو تغییر بده. متأسفانه سینمای کودک به دلیل این که اکرانی نداره، سرمایه‌گذاری هم روش صورت نمی‌گیره به اون شکل. به همین خاطر تصور می‌کنم که بودجه‌ی کمی رو اختصاص بدن و فیلم‌ها غالبا در کوتاه‌ترین زمان تولید می‌شه

با کم‌ترین امکانات. طبیعی است که اگر سینمای کودک اکران گسترده‌ای داشت که تک و تک ما می‌بینیم مثل فیلم‌های کلاه قرمزی و این‌ها که بودجه‌ی قابل توجهی بهش اختصاص دادند. طبیعتا کیفیت فیلم بالاتر خواهد رفت و مخاطب هم راضی‌تر خواهد بود. امیدواریم با راه افتادن گروه سینمای کودک، توجه بیش‌تری بشه

و بودجه‌ی متعادل‌تری براش در نظر گرفته بشه و این قطعا در کیفیت فیلم‌ها تاثیر خواهد داشت.

ستاره‌ها هیچ وقت ابراز تمایل نمی‌کنند که با بودجه‌ی پایین‌تر در کار کودک شرکت کنند؟

ستاره‌ها غیر از بحث بودجه‌ی کم، تمایل شون به اینکه به فیلمی بازی کنند که دیده بشه و فیلم‌های کودک متأسفانه در این سال‌ها مهجور موند. همون‌طور که آقای همتی اشاره کرد، واقعا سومین فیلمی هست که بازی می‌کنه اما اکران نمی‌شه. من خودم با آقای رضایی دو تا کار ساختمیم که اکران نشده

به دلیل این که توجه لازم نمی‌شه. طبیعتا ستاره‌ای که زمان محدودی رو برای در اوج بودن داره، نمی‌آد وقتش رو روی کاری بگذاره که بودجه نداره و ممکنه

در یکی از روزهای جشنواره، وقتی از در سالن پرسش و پاسخ وارد شدم، صدای آقای کارگردان بلند بود و شبیه کسانی که از جشنواره‌ی فیلم کودک و نوجوان دلخورند، صحبت می‌کرد. نمی‌دانستم سوال چه بود اما می‌شد حدس زد که کسی پرسیده چرا در فیلمش ستاره‌ها بازی نکرده‌اند؟ او هم می‌گفت که این چه نقدی است. البته به تدریج اوضاع آرام‌تر شد. نشست پرسش و پاسخ فیلم فرار از قلعه رودخان با حضور آقایان کریمی (تهیه‌کننده)، رضایی (کارگردان)، سیروس همتی و محمد بحرانی (بازیگردان)، ادامه پیدا کرد و خبرنگاران نوجوان سبز و زرد پوش به نوبت سوال‌هایشان را می‌پرسیدند. یکی از عدم هماهنگی لجه‌ها حرف می‌زد، دیگری دلیل اتفاقات را قانع‌کننده نمی‌دانست و دیگری هم می‌گفت طنزهای اجباری در فیلم گنجانده شده و پاسخ‌های آقای کارگردان هم تا حدودی برای‌شان قانع‌کننده بود. سوال دیگر این بود که چرا بچه‌ها دست به کارهای بد می‌زنند و بدآموزی دارد. آقای کارگردان هم گفت برای نشان دادن زندگی آدم‌ها باید همه‌ی جوانب را نشان داد. از بین سوال‌کنندگان میکروفن به دست نگار استخر افتاد و از کارگردان و عوامل فیلم برای حس خوبی که به او هدیه داده‌اند تشکر کرد و معتقد بود لحظه‌های واقعی نوجوانی را با این فیلم دوباره تجربه کرده است. رامین ناصر نصیر خیلی کوتاه و مختصر گفت که او هم همین طور و نادر سلیمان پور هم گفت که او هم همین طور و اوضاع جلسه کمی مهیبان‌تر شد. بهزاد فراهانی هم بدون میکروفن صحبت می‌کرد، چون صدای یک بازیگر تئاتر جووری است که به راحتی و بدون میکروفن در یک سالن قابل شنیدن است.

بهزاد فراهانی گفت که این فیلم را دوست داشته چون همدلی و اتحاد بین بچه‌ها را نمایش می‌دهد و از کارگردان و تهیه‌کننده و عوامل برای ساخت این فیلم تشکر کرد. سالن کم‌کم خاموش شد تا فیلم بعدی به نمایش دربیاید.

در این فاصله به یک مجموعه انیمیشن بین‌الملل سر زدم و بعد از پایان فیلم، تالار فرشچیان پر از درخواست عکس با هنرمندان و گپ

و گفت‌وگو شد. خبرنگار نوجوانی که معتقد بود در فیلم نباید اتفاق نادرستی نشان داده

شود و برای کودک و نوجوان بدآموزی دارد، همچنان مشغول بحث با محمد

بحرانی بود و تا حدودی قانع شد. فرصت خوبی برای پرسیدن چند سوال از آقای

بحرانی بود:

آقای بحرانی اوضاع سینمای نوجوان با توجه به فیلم‌هایی که تا حالا دیدید، چه‌طوره؟

فیلم نوجوان زیادی در طول سال اکران می‌شه؟

در طول تاریخ سینما، کلا! اصلا اکران می‌شه؟

نمی‌شه! خب پس وضعیت خرابه دیگه!

بخش بین‌الملل چه‌طور؟

ببین انیمیشن‌هایی که تو این سال‌ها به خصوص انیمیشن‌هایی که تو هفت-هشت سال اخیر دیدم من رو متحیر کردند. به نظر من صنعت انیمیشن از صنعت فیلم‌سازی

جایی مثل هالیوود، اگه بگیرم جایی پیشرو در صنعت سینماست، هم جلوتره. انیمیشن‌هاشون به شدت اخلاق‌گرا، با فیلم‌نامه‌های خوب بدون چاله چوله هستند و

به نظرم الگوهای خوبی‌اند. البته ما به این زودی نمی‌تونیم به این کیفیت دست پیدا کنیم، ولی خیلی بدیهیه که اگه بخوایم کشور خوبی داشته باشیم، چاره‌ای نداریم جز

این که تربیت رو از بجگی شروع کنیم. حالا گپی هم که با این خانم می‌زدم در همین مورد بود که تربیت نباید در یک محیط لزوما ایزوله و خوب و همه‌چی‌درست اتفاق بیفته. بچه‌ها باید با تمام عناصر احساسات انسانی در فیلم‌ها با توجه به بچه بودن شون و رعایت حدود و مرزها آشنا بشوند. با احساساتی مثل ترس، درد، عشق، دوست‌داشتن

